

Referat fra møte i Overvåkingsgruppa, 5. februar 2009

Møtet ble holdt torsdag 5. februar 2009 i Tromsø, Forskningsparken med oppkobling til fire lokasjoner på video (Oslo, Odda, Trondheim og Longyearbyen) og en på telefon (Bergen)

Følgende institusjoner (12) og personer (15) var til stede:

- Direktoratet for naturforvaltning, Anne Britt Storeng – video (Trondheim)
- Fiskeridirektoratet, Thorbjørn Thorvik – telefon (Bergen)
- Havforskningsinstituttet i Bergen, Gro van der Meeren – telefon (Bergen)
- Havforskningsinstituttet i Tromsø, Knut Sunnanå, Maria Fossheim
- Norges geologiske undersøkelser, Terje Thorsnes – video (Trondheim)
- Norsk institutt for ernærings- og sjømatforskning, Sylvia Frantzen – telefon (Bergen), Amund Måge – video (Odda)
- Norsk institutt for naturforskning, Svein-Håkon Lorentsen (Tromsø)
- Norsk institutt for luftforskning, Ole-Anders Braathen – video (Oslo)
- Norsk institutt for vannforskning, Norman Green – video (Oslo)
- Norsk polarinstitutt, Per Arneberg (Tromsø), Cecilie von Quillfeldt – video (Longyearbyen)
- Statens forurensningstilsyn, Ragnhild Kluge – video (Oslo)
- Statens strålevern, Anne Lene Brungot – video (Oslo)

Møtet ble innledet med en gjennomgang av innkalling og dagsorden. Dagsorden for dette møtet var årets rapport.

Årets rapport I: Generelle kommentarer

- Indikatorer under utvikling bør synliggjøres bedre i rapporten. Det ble avtalt at vi inkluderer en tabell som viser status. Denne tabellen ble laget i fjor, men ikke tatt med i 2008-rapporten. Sekretariatet har oppdatert tabellen og sender den ut sammen med referatet. Endringer må meldes inn snarest (av [kapittelansvarlige](#) og andre).
- Økosystembetragtningene, samt påvirkning ble diskutert og det ble avtalt at vi beholder disse for de individuelle indikatorbidragene.
- Trender i lange dataserier må gis med statistisk signifikans. Dessverre får vi ikke dette på plass til 2009-rapporten, men det blir desto viktigere til neste år.
- Vi må ha bedre figurtekster for samtlige figurer slik at disse kan 'stå alene'. Da blir det enklere for leseren å skaffe seg en oversikt over rapporten uten å finlese inne i teksten. De [kapittelansvarlige](#) sørger for at dette kommer på plass.
- Linker til andre (internasjonale) forvaltningsprosesser (slik som vannrammedirektivet, ICES og OSPAR) bør henvises til i vår rapport. [Norman](#) tipser Knut om de han mener er relevant å henvise til.

Vi minner om at de **kapittelansvarlige** er:

4.1 Havklima	Knut
4.2 Iskanten	Knut
4.3 Planteplankton	Knut
4.4 Dyreplankton	Maria
4.5 Fiskebestander det ikke fiskes på	Gro
4.6 Fiskebestander det fiskes på	Gro
4.7 Bunnlevende organismer	Anne Britt
4.8 Sjøfugl og sjøpattedyr	Svein-Håkon/Maria
4.9 Fremmede arter	Anne Britt
4.10 Sårbare og truede arter	Anne Britt
4.11 Forurensende stoffer	Ragnhild

Årets rapport II: Status for indikatorbidragene

Klima og plankton

- For Havklima (4.1) er det meste kommet inn, men det jobbes med muligheten til å få på plass is for hele Arktis, samt noen oppdateringer av tekstforslaget. **Knut** følger opp dette.
- Planteplanktonbiomasse ved iskanten (4.2) blir i år som i fjor og vi må derfor inkl. en setning om at det er identisk pga ... og at oppdatering kommer neste år basert på publikasjoner som er under utarbeidelse.
- Planteplanktondelen (4.3): Kartet (4.16) må snus. Hva sier modellen/figurene om den virkelige verden? **Knut** følger opp dette. **Cecilie** skal levere et par setn. til 4.3.3 om hvor hovedinnsatsen bør settes inn.
- Dyreplankton (4.4) redigeres av **Maria**. + En setn. som inkl. hvor hovedinnsatsen (for 4.4.2) bør settes inn (basert på planteplanktoninnsatsen).

Fisk og bunndyr

- Fisk (4.5 og 4.6) er stort sett i mål, men mangler utfyllende figurtekster og økosys. vur. og påvirkning for uer. **Gro** følger opp.
- Utkastet for 4.5.3 *Artssammensetting og mengde av fisk i forskningstrål* er basert på data fra HIs reketokt i perioden 1992 – 2004 og på en artikkel som er *in review*. Det er ønskelig med info om hvilke arter som forårsaker endringen, dessuten mer utfyllende om metode, og hva det evt. innebærer å fange pelagisk fisk i demersal trål. Gitt at det er så mange innspill til denne indikatoren og dessuten at artikkelen per offentliggjøring av rapporten ikke er akseptert, så foreslår sekretariatet at denne ikke inngår i 2009-rapporten. Det jobbes videre med denne indikatoren til 2010-rapporten, der det er meningen at også fiskedata fra økosystemtoktet (for 2003-2008) skal inkluderes. **Maria** viderefører dette arbeidet.
- For bunndyr (4.7.1) inkl. kommentarer fra **Knut**. Godkjennelse til å trykke figuren må etterspørres. **Knut** følger opp.
- For koraller (4.7.2) må figuren om trålskader inkl. hvor på Tromsøflaket prøvene er tatt, for eksempel med et kartutsnitt, samt bedre figurtekst. **Anne Britt** følger opp.
- Tabellen for kongekrabbe (4.7.3) bør gjøres om til en figur. Info om røde sirkler etterspørres: Betyr enkeltobservasjoner kun én krabbe? Faglig forum har særlig bedt om mer info i denne indikatoren. **Knut/Maria** følger opp.

Sjøfugl og sjøpattedyr

- Romlig fordeling av sjøfuglsamfunn (4.8.1) redigeres om slik at den foreligger på det ønskede formatet, samt at økosys. vur. og påvirkning dras ut av den eksisterende teksten. Svein-Håkon følger opp.
- Svein-Håkon leverer nytt utkast med nye figurtekster Sjøfugl (4.8.2).
- Sjøpattedyr (4.8.3) mangler økosys. vur. og påvirkning. Gro følger opp.
- Nise (4.8.4) ok.

Fremmede, sårbare og truede arter

- Fremmede arter (4.9.1) ok.
- Sårbare og truede arter (4.10.1) ok.

Forurensning

- Forurensningsgruppa jobber med å integrere all informasjon og sy sammen kapittelet (4.11). Ragnhild koordinerer, og nye bidrag/endringer sendes til henne med kopi til Maria og Knut. Se for øvrig e-post fra Ragnhild (06.02).
- Radioaktivitet tas ut og blir et eget kap. Anne Lene følger opp.
- 4.11.1 Søppel – Hva med plastikk på havet? Norman leverer et par setn. til Synnøve som oppdaterer sitt bidrag. Dessuten, det må være samsvar mellom det som står i headingene og det som står i teksten. Og utførende er ikke i samsvar med ansvarlig – oppdater.
- 4.11.2 Tilførsler: 4.11.2.2 Én figur istedenfor fire.
- 4.11.3 Sediment: Sedimentbegrepet bør også være med i underkapittelene.; 4.11.3: Inkl. info fra tabell 4.11.3.1 i figur/figurtekst for figur 4.11.3.1.; 4.11.3: Ta ut kartfigur 4.11.3.2 siden info gjengis senere i andre figurer.; Referer til SFTs tabell over grenseverdier og hvor denne finnes.
- 4.11.6 Sjøpattedyr: Må skrives om. Bidragene inneholder for mye referanser og for lite konkret. Bidragene bør dessuten integreres. Gro følger opp.; Isbjørn må inn under dette kap. Bidraget er nesten identisk med det som ble presentert i fjor (og året før) og vi må derfor inkl. en setning om at det er identisk pga ... og at oppdatering kommer neste år. Per følger opp.
- Forurensningstabellen ok.

Årets rapport III: Kap. 5 Evaluering

Når det gjelder evalueringskapittelet (kap. 5) ble det slått fast at vi i år igjen får for dårlig tid til denne delen. Kapittelet bør være godt innarbeidet i gruppen og alle bør få rikelig med tid til å komme med sine bidrag og endringer. Dessuten bør dette kapittelet være prosessorientert og nettopp ha de økosystembaserte betraktningene som er målet med forvaltningsplanen. Det legges derfor opp til at vi til neste år starter med å skrive dette kapittelet lenge før de individuelle indikatorbidragene er kommet på plass, all den tid disse ikke endrer seg så dramatisk at kapittelet endres vesentlig. Det er svært viktig at vi greier å få dette på plass. Sekretariatet beklager at vi ikke greier å få dette til i 2009-rapporten, men starter umiddelbart jobben med å få på plass dette. Det foreslås en redaksjonskomité bestående av: Knut, Maria/Gro, Per, Anne Britt, Svein-Håkon og Ragnhild, som er ansvarlig for at det foreligger et utkast til første møte til høsten.

5.1 Økologisk kvalitet

- Ingen hadde innvendinger eller innspill til denne delen
- Utkastet legges ut til kommentering

5.2 Evaluering av tilstanden i økosystemet

- Tre tema flagges (dvs vi utdyper disse noe mer enn de øvrige):
 - Havklima: fremdeles varmt og lite is i Barentshavet
 - Men 2008 er lavere/mer is enn 2006 – 2007
 - Mellomårsvariasjon kontra dekadal variasjon
 - Se sammenheng med is i hele Arktis
 - Fiskesamfunnet: torsk – lodde situasjonen
 - Naturlige svingninger og fiskeri
 - Forurensningssituasjon mhp sjømattrygghet
- Utkastet legges ut til kommentering

5.3 Evaluering av de enkelte indikatorene

- De kapittelansvarlige må gå igjennom sin del og korrigere tekst.
- Sekretariatet har sendt ut et forslag til oppsummeringstabell om sammenhengene med andre indikatorer (15.01), men har ikke mottatt noen innspill på denne. De kapittelansvarlige bør gi beskjed om endringer (eller som minimum sende en e-post der man godkjenner det som er foreslått).

Årets rapport IV: Øvrige kapittel

Pga tidspress på møtet ble det besluttet at kap. 1, 2, 3 og 6 tas på sirkulasjon. Word-versjoner av disse legges ut på ftp-serveren i dag.

Innledningen (kap. 1) kan med fordel kortes ned noe – og det ble pekt på at språket trengte litt opprensing. Knut tar gjerne mot innspill på dette.

For delene under kap. 6 er det viktig at alle leser gjennom og sjekker at de kan innestå for de tema som er tatt opp og gir tilbakemelding til Knut dersom noe bør strykes. Forslag til endringer mottas med glede. Kapitlet er ment å skulle gi svar på punkter i mandatet som vi vil bli målt på, i år og spesielt til neste år.

Årets rapport V: Ferdigstilling

Sekretariatet legger fortløpende ut nye versjoner på ftp-serveren av kap. 1, 2, 3, 5 og 6.

Det kan gis innspill på samtlige frem til og med onsdag i neste uke (11.02). Torsdag legges den endelige rapporten ut på server til godkjenning.

Neste møte i Tromsø onsdag 1. april.

Fellesmøte med Faglig forum blir etter at de har levert sin rapport 15. april.